

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/18/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712213584
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6712213584.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci žalobkyne H.. Q. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. X, XXX XX K., občianky SR, proti žalovanej A. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. O. č. X, XXX XX S., občianke SR, zast. JUDr. Dášou Brázdilovou, advokátkou AK Zvolen, so sídlom Trhová 1, 960 01 Zvolen, o zaplatenie 449,08 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 12. 09. 2013, č. k. 6C/30/2013 - 69, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol. Zároveň zaviazal žalobkyňu k povinnosti nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 94,50 eur na účet právnej zástupkyne žalovanej do 7 dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobkyňa si uplatnila voči žalovanej zaplatenie sumy 449,08 eur s príslušným úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 13. 07. 2008 až do zaplatenia. V priebehu konania písomným podaním zo dňa 13. 08. 2013 rozšírila svoj žalobný návrh na sumu 681,31 eur s 9% úrokom od 14. 07. 2008 do zaplatenia. Právna zástupkyňa žalovanej vo svojom prednese uviedla, že jej nie je známy právny nárok žalobkyne, resp. titul na základe ktorého sa domáha svojou žalobu žalovanej sumy voči G. F.. Zároveň vzniesla námietku premlčania v zmysle § 101, alternatívne § 106 a § 107 Občianskeho zákonníka. Nárok žalobkyne sa jej javí ako rozdiel medzi pôvodne žalovanou sumou 681,31 eur, tak ako táto bola žalobkyňou uplatnená v konaní 12C/87/2010 a uhradenou sumou 232,23 eur na základe uzavretého súdneho zmieru, pričom žalovaná predložila súdu doklad o úhrade sumy, ktorá bola predmetom schváleného súdneho zmieru. Neskôr po rozšírení žaloby na pôvodne žalovanú sumu 681,31 eur, však už ani právna zástupkyňa žalovanej nechápala súvislosti a právny nárok interpretovaný žalobkyňou. S poukazom na obsah spisu 12C/87/2010, ako aj skutočnosti opísané v odôvodnení žalobného návrhu žalobkyne, ako aj následnom dodatku zo dňa 13. 08. 2013, mal súd za preukázané, že ide o nárok, ktorý už bol riešený Okresným súdom Zvolen v roku 2010. Žalobný návrh v predmetnom konaní bol žalobkyňou vypracovaný dňa 06. 03. 2009, t. j. najneskôr v tento deň žalobkyňa vedela, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, vedela kto sa na jej úkor obohatil a dokonca vedela aj výšku bezdôvodného obohatenia. Opätovne si tento nárok v sume 449,08 eur uplatnila na súde, a to návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 30. 08. 2012. Z uvedeného je zrejmé, že v rámci objektívnej lehoty žalobkyňa začala plynúť subjektívna lehota dňa 06. 03. 2009. Pretože žalobkyňa ani v konaní 12C/87/2010, ani v konaní 6C/30/2013 nepreukázala úmysel žalovanej získať bezdôvodné obohatenie na jej úkor, súd vychádzal z dĺžky objektívnej lehoty v trvaní troch rokov. Uplatnením právneho nároku na súde dochádza k spočívaniu plynutia premlčacej lehoty, spočívanie sa však viaže na plynutie subjektívnej lehoty, nie na plynutie objektívnej lehoty. V danom prípade z textu odôvodnenia žaloby spisu 12C/87/2010 je zrejmé, že žalobkyňa sa dozvedela o bezdôvodnom obohatení na základe právoplatného a vykonateľného osvedčenia o dedičstva 23D/106/2008 zo dňa 28. 01. 2009. Začiatok plynutia objektívnej lehoty nastal dňa 29. 01. 2009. Pri počítaní času u

lehôt určených rokmi sa koniec lehoty stotožňuje s dňom a mesiacom začiatku jej plynutia. Objektívna premlčacia lehota žalobkyni uplynula dňa 29. 01. 2012. Pretože návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorý bol predmetom konania 6C/30/2013 bol súdu doručený dňa 04. 09. 2012 (viac ako 8 mesiacov po uplynutí objektívnej premlčacej lehoty) súd na základe vznesenej námietky premlčania na tento úkon musel prihliadnuť a žalobu zamietol. Vec právne posúdil s poukazom na ust. § 101, § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení so zákonným ustanovením § 149 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote žalobkyňa odvolanie. Žiadala rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Rozsudok považovala v celom rozsahu za nezákonný, keďže rozhodnutie nevychádzalo zo skutkového stavu veci, pre nesprávne posúdenie premlčania a nezákonné priznanie trov žalovanej, ktorej trovy nevznikli pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Poukázala na tú skutočnosť, že pôvodne bola žalovaná duplicitná suma pohrebných trov 449,08 eur, ale z poručiteľových listov vyplývala vyššia suma vkladov, ktorú žalobkyňa nevedela presne vyčíslieť. V rozšírenom návrhu uviedla len hypotetickú istinu a žiadala súd, aby vyžiadal od V. banky výpis z účtu č. XXXXXXXX/XXXX. Konať sa malo o sume oznámenej bankou po odpočítaní už vysporiadanej časti nároku 681,31 eur. Výpis z banky však k termínu pojednávania ešte nebol k dispozícii, teda skutkový stav vkladov nebol vôbec zistený. Súd teda nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Na účte č. XXXXXXXX/XXXX bol celkový vklad 50 630,- Sk, teda 1 680,61 eur, ktorý v celosti žalovaná odcudzila. Z tejto sumy bola prvá časť vkladu v sume 681,31 eur už vyporiadaná v konaní č. 12C/87/2010. Zvyšná suma vo výške 999,30 eur je meritom súčasného konania č. 6C/30/2013. Žalovaná svojím tendenčným konaním sa zjavne opakovane dopustila úmyselného bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Motív konania a úmysel potvrdila tým, že všetko zatajila, vkladné knižky poručiteľa zrušila a peniaze použila pre vlastnú potrebu. Následne ešte aj v konaniach č. 6C/111/2010 a 12C/87/2010 klamala, že peniaze dostala darom. Ďalej poukázala na tú skutočnosť, že časť vkladov bola právoplatne priznaná uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 12C/87/2010 - 69 zo dňa 27. 10. 2010 a časť vkladov ostala na ďalšie konanie. Túto časť si žalobkyňa návrhom dňa 04. 09. 2012 uplatnila včas na Okresnom súde vo Zvolene. Má za to, že nedošlo k premlčaniu nároku, keďže právo na druhú časť vkladov sa mohlo po prvý krát uplatniť až po 27. 10. 2010, resp. najneskôr dňa 27. 10. 2010. Právo môže byť uplatnené po prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď je actio nata. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej okolnosti. Ak sa uplatnený nárok skladá z oddeliteľných zložiek práva na náhradu škody, premlčacia doba začína plynúť samostatne, aj keď ide o nároky, ktoré vznikli z jednej udalosti. Napadnutým rozsudkom bola žalovanej priznaná náhrada trov konania, hoci žalovanej žiadne trovy nevznikli, pretože bola oslobodená od súdnych poplatkov a odkázaná na centrum právnej pomoci, ktoré jej právo na poskytnutie právnej pomoci priznalo a ustanovilo jej advokátku, ktorá na základe plnomocenstva právne zastupovanie dobrovoľne prijala s vedomím, že ide o zastupovanie ex officio prostredníctvom Centra právnej pomoci, teda uplatnenie si trov konania voči žalobkyni je v rozpore so zákonom. S poukazom na ust. § 149 ods. 2 O. s. p., ak ide o zastupovanie na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci, náhradu trov právneho zastupovania upravuje vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnych služieb v znení noviel v spojení s ust. § 24 ods. 3, 4, 5 a § 25 zák. č. 586/2003 Z. z. Teda priznanie trov konania má za nezákonné.

Žalovaná vyjadrenie k odvolaniu žalobkyni nepodala.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ods. 2).

Podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

V zmysle § 205 ods. 2 písm. b) O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 212 ods. 3 O. s. p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Preskúmaní veci odvolací súd zistil, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalobkyňa si podala na okresný súd žalobu dňa 04. 09. 2012, ktorou sa domáhala zaplatenia sumy 449,08 eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 13. 07. 2008 až do zaplatenia. Dňa 15. 08. 2013 došlo okresnému súdu podanie žalobkyne, ktoré nazvala „Dodatok k návrhu zo dňa 30. 08. 2012“, z ktorého obsahu vyplýva, že žalobkyňa požiadala súd o rozšírenie petitu žaloby, s tým, že súdny poplatok za rozšírený návrh doplatí na výzvu súdu. V návrhu na rozšírenie žaloby žalobkyňa uviedla „navrhujeme, aby Okresný súd Zvolen uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľke

1. istinu: vklady v s príslušnými úrokami od 02. 01. 2003 do 16. 07. 2008 (súčet vkladov a príslušných úrokov) na vkladnej knižke č. XX.po odpočítaní už vyporiadané zostatku vkladov v sume 20 525,- Sk (681,31 eur),
2. úrok: 9% ročne z istiny od 14. 07. 2008 do zaplatenia (aktuálny úrok z omeškania v roku 2012 - podania návrhu, vykonávaný v zmysle § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.)
3. trovy konania podľa skutočných nákladov predložených súdu“.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 12. 09. 2013 je zrejmé, že o návrhu žalobkyne na rozšírenie žaloby rozhodol súd na pojednávaní kde vydal uznesenie s výrokom „súd pripúšťa rozšírenie žalobného nároku na 681,31 eur“. Odvolaciemu súdu však nie je zrejmé a uvedenú vadu vytýka aj žalobkyňa v odvolaní, ako dospel prvostupňový súd k sume 681,31 eur, keď žalobkyňa nežiadala rozšíriť žalobu práve na túto sumu (nevyplyva to ani z výpovede žalobkyne na pojednávaní, ani z návrhu na rozšírenie žaloby zo dňa 13. 08. 2013, ktorý došiel prvostupňovému súdu dňa 15. 08. 2013. Uvedené hodnotí odvolací súd ako procesnú vadu konania, keď súd konal o žalobe ohľadom zaplatenia sumy 681,31 eur, ktorú sumu žalobkyňa neoznačila ako predmet konania. Prvostupňový súd teda v konaní nemal ujasnený predmet konania a konal o návrhu, ktorý žalobkyňa v takejto výške (681,31 eur) nežiadala. Okresný súd mal žalobkyňu vyzvať na spresnenie návrhu na rozšírenie žaloby o presné uvedenie výšky žalovanej pohľadávky, poprípade zmenu žaloby nepripustiť.

Z obsahu zápisnice odvolací súd ďalej zistil, že okresný súd na pojednávaní vôbec nevykonal dokazovanie, vôbec neoboznámil obsah spisu, resp. listiny dôležité pre rozhodnutie vo veci, neoboznámil s pripojeným spisom Okresného súdu Zvolen 12C/87/2010 napriek tomu, že uvedený spis použil ako dôkaz v odôvodnení svojho rozhodnutia („s poukazom na obsah spisu 12C/87/2010. . .“).

Odvolací súd uvádza, že z úradnej povinnosti je povinný prihliadať v súlade s ust. § 212 ods. 3 O. s. p. na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takýto následok majú predovšetkým vady vzniknuté nesplnením niektorej z procesných podmienok, a to napríklad porušením predpisu o spôsobe vykonania dôkazu, odňatím možnosti niektorému z účastníkov konať a pod. Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd zistil vyššie uvedené vady konania pred súdom prvého stupňa, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd ako to už vyššie vyplýva, nevykonal vo veci dokazovanie, a tak porušil predpis o spôsobe vykonania dokazovania (resp. nevykonania dokazovania) keď súd vo veci žiadne dokazovanie nevykonal, ako to vyplýva zo zápisnice o pojednávaní. Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta, alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaduje pojednávanie. Oboznámenie obsahu listiny sa uskutočňuje v prípade, ak by obsiahlosť údajov zachytených v listine vyžadovala neprimerane dlhý čas na vykonanie dôkazu prečítaním listiny, resp. ak to vo vzťahu k dokazovaným skutočnostiam postačuje. Spôsob vykonania dôkazu listinou musí vyplývať zo zápisnice o pojednávaní. Keďže z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 12. 09. 2013, na ktorom pojednávaní prvostupňový súd vyhlásil aj rozsudok vo veci samej za situácie, že okresný súd žiadnym spôsobom

nevykonával dokazovanie, odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. pri aplikácii ust. § 212 ods. 3 O. s. p. zrušil a vec v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prvostupňový súd v ďalšom konaní sa opätovne bude zaoberať návrhom žalobkyne ohľadom rozšírenia žaloby, keď žalobkyňa až v odvolacom konaní spresnila výšku žalovanej sumy (999,30 eur). Zároveň prvostupňový súd v ďalšom konaní vykoná dokazovanie v súlade s ust. § 129 O. s. p. a opätovne vykoná právne posúdenie celej veci a vo veci opätovne rozhodne.

Nakoľko odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil, okresný súd bude vo veci ďalej konať, a preto rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

O veci senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.